

KONFERENCIAKÖTET

Conference Proceedings

**Nemzetközi tudományos konferencia
a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából**
International Scientific Conference
on the Occasion of the Hungarian Science Festival

Sopron, 2025. november 6.
6 November 2025, Sopron

**FEJLŐDÉSI PÁLYÁK ÉS ÚJ TÖRÉSVONALAK A
FENNTARTHATÓSÁGI ÁTMENET IDŐSZAKÁBAN**

DEVELOPMENT TRAJECTORIES AND NEW DIVIDES IN TIMES OF SUSTAINABILITY TRANSITIONS

Szerkesztők / Editors:

RESPERGER Richárd, SZÉLES Zsuzsanna, TÓTH Balázs István

Nemzetközi tudományos konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából
International Scientific Conference on the Occasion of the Hungarian Science Festival

Sopron, 2025. november 6. / 6 November 2025, Sopron

**FEJLŐDÉSI PÁLYÁK ÉS ÚJ TÖRÉSVONALAK A
FENNTARTHATÓSÁGI ÁTMENET IDŐSZAKÁBAN**
DEVELOPMENT TRAJECTORIES AND NEW DIVIDES
IN TIMES OF SUSTAINABILITY TRANSITIONS

KONFERENCIAKÖTET
CONFERENCE PROCEEDINGS

LEKTORÁLT TANULMÁNYOK / PEER-REVIEWED PAPERS

Szerkesztők / Editors:

RESPERGER Richárd – SZÉLES Zsuzsanna – TÓTH Balázs István

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

UNIVERSITY OF SOPRON PRESS

SOPRON, 2026

JUBILEUMI
TUDOMÁNYÜNNEP
2025

SCIENCE
JUBILEE
2025

Mottó: „200 év a tudás és a társadalom szolgálatában”
/ Motto: „200 years to knowledge and service to society”

**MAGYAR
TUDOMÁNY
ÉVE 2025/2026**

Felelős kiadó / Executive Publisher: Prof. Dr. FÁBIÁN Attila
a Soproni Egyetem rektora / Rector of the University of Sopron

Szerkesztők / Editors:

Dr. RESPERGER Richárd, Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna, Dr. habil. TÓTH Balázs István

Lektorok / Reviewers:

Dr. BARTÓK István, BAZSÓNÉ Dr. BERTALAN Laura, Dr. BEDNÁRIK Éva,
Dr. CZIRÁKI Gábor, Dr. DIÓSSI Katalin, Dr. habil. BARANYI Aranka,
Dr. habil. JANKÓ Ferenc, Dr. habil. JUHÁSZ Tímea, Dr. habil. PAÁR Dávid,
Dr. habil. PAPP-VÁRY Árpád, Dr. habil. SZABÓ Zoltán, Dr. habil. TÓTH Balázs István,
Dr. HOSCHEK Mónika, Dr. KARNER Cecília, Dr. KERESZTES Gábor,
Dr. habil. KOLOSZÁR László, Dr. KÓPHÁZI Andrea, Dr. MÉSZÁROS Katalin,
Dr. NÉMETH Nikoletta, Prof. Dr. OBÁDOVICS Csilla, Dr. PALANCSA Attila,
PAPPNÉ Dr. VANCSÓ Judit, Dr. RESPERGER Richárd, Prof. Dr. SZÉKELY Csaba,
Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna, Dr. SZÓKA Károly, Dr. TAKÁTS Alexandra

Tördelőszerkesztő / Layout Editor: Dr. RESPERGER Richárd

ISBN 978-963-334-579-5 (pdf)

DOI: <https://doi.org/10.35511/978-963-334-579-5>

A kötetben közölt tanulmányok tartalmáért kizárólag a szerzők felelősek.
/ The authors are solely responsible for the content of the papers published in this volume.

Creative Commons license: CC BY-NC-SA 4.0 DEED

Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

SZERVEZŐK

Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (SOE LKK),
A Soproni Felsőoktatásért Alapítvány

A konferencia elnöke: Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna PhD egyetemi tanár, dékán (SOE LKK)

A konferencia Tudományos Bizottsága:

- Prof. Dr. FÁBIÁN Attila PhD egyetemi tanár (SOE LKK); a Soproni Egyetem rektora;
- Prof. Dr. KULCSÁR László CSc professzor emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. OBÁDOVICS Csilla PhD egyetemi tanár, Doktori Iskola-vezető (SOE LKK);
- Prof. Dr. SZALAY László DSc egyetemi tanár (SOE LKK);
- Prof. Dr. SZÉKELY Csaba DSc professzor emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna PhD egyetemi tanár (SOE LKK);
- Prof. Dr. Clemens JÄGER PhD egyetemi tanár, dékán (FOM Közgazdaságtudományi és Menedzsment Egyetem, Essen, Németország), c. egyetemi tanár (SOE);
- Prof. Dr. Alfreda ŠAPKAUSKIENĖ PhD egyetemi tanár (Vilniusi Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Litvánia);
- Dr. habil. BARANYI Aranka PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. KOLOSZÁR László PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. PAPP-VÁRY Árpád Ferenc tudományos főmunkatárs (SOE LKK);
- Dr. habil. POGÁTSA Zoltán PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. SZABÓ Zoltán PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. TÓTH Balázs István PhD egyetemi docens, a Lámfalussy Kutatóközpont igazgatója (SOE LKK);
- Dr. habil. Eva JANČÍKOVÁ PhD egyetemi docens (Pozsonyi Közgazdaságtudományi Egyetem, Nemzetközi Kapcsolatok Kar, Szlovákia);
- Dr. Rudolf KUCHARČÍK PhD egyetemi docens, dékán (Pozsonyi Közgazdaságtudományi Egyetem, Nemzetközi Kapcsolatok Kar, Szlovákia).

A konferencia Szervező Bizottsága:

- Dr. MÉSZÁROS Katalin PhD egyetemi docens, dékánhelyettes (SOE LKK)
- PAPPNÉ Dr. VANCSÓ Judit PhD egyetemi docens, intézetigazgató, dékánhelyettes (SOE LKK);
- Dr. HOSCHEK Mónika PhD egyetemi docens, intézetigazgató (SOE LKK);
- Dr. NÉMETH Nikoletta PhD egyetemi docens, intézetigazgató (SOE LKK);
- Dr. BARTÓK István János PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. SZÓKA Károly PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. DIÓSSI Katalin PhD adjunktus (SOE LKK);
- Dr. RESPERGER Richárd PhD adjunktus (SOE LKK).

ORGANIZERS

University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics (SOE LKK),
For the Higher Education in Sopron Foundation

Conference Chairperson: Prof. Dr. Zsuzsanna SZÉLES PhD Professor, Dean (SOE LKK)

Scientific Committee:

- Prof. Dr. Attila FÁBIÁN PhD Professor (SOE LKK), Rector of the University of Sopron;
- Prof. Dr. László KULCSÁR CSc Professor Emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. Csilla OBÁDOVICS PhD Professor, Head of Doctoral School (SOE LKK);
- Prof. Dr. László SZALAY DSc Professor (SOE LKK);
- Prof. Dr. Csaba SZÉKELY DSc Professor Emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. Zsuzsanna SZÉLES PhD Professor, Dean (SOE LKK);
- Prof. Dr. Clemens JÄGER PhD Professor, Dean (FOM University of Applied Sciences for Economics and Management, Essen, Germany), Honorary Professor (SOE);
- Prof. Dr. Alfrida ŠAPKAUSKIENĖ PhD Professor (Vilnius University, Faculty of Economics and Business Administration, Lithuania);
- Dr. habil. Aranka BARANYI PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. habil. Árpád Ferenc PAPP-VÁRY PhD Senior Research Fellow (SOE LKK);
- Dr. habil. Zoltán POGÁTSA PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. habil. Zoltán SZABÓ PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. habil. Balázs István TÓTH PhD Associate Professor, Director of the Lamfalussy Research Centre (SOE LKK);
- Dr. habil. Eva JANČÍKOVÁ PhD Associate Professor (University of Economics in Bratislava, Faculty of International Relations, Slovakia);
- Dr. Rudolf KUCHARČÍK PhD Associate Professor, Dean (University of Economics in Bratislava, Faculty of International Relations, Slovakia).

Organizing Committee:

- Dr. Judit PAPPNÉ VANCSÓ PhD Associate Professor, Director of Institute, Vice Dean (SOE LKK);
- Dr. Tamás PIRGER PhD Assistant Professor, Vice Dean (SOE LKK);
- Dr. Mónika HOSCHEK PhD Associate Professor, Director of Institute (SOE LKK);
- Dr. Nikoletta NÉMETH PhD Associate Professor, Director of Institute (SOE LKK);
- Dr. István János BARTÓK PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. Gábor KERESZTES PhD Associate Professor, Vice Dean (SOE LKK);
- Dr. habil. László KOLOSZÁR PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. Károly SZÓKA PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. Katalin DIÓSSI PhD Assistant Professor (SOE LKK);
- Dr. Richárd RESPERGER PhD Assistant Professor (SOE LKK).

TARTALOMJEGYZÉK / CONTENTS

1. szekció: Társadalmi kihívások és társadalmi innovációk

Session 1: Social Challenges and Social Innovations

Társadalmi törésvonalak és reziliencia az egyszülős családok körében BUJDOSÓ-KURUCSÓ Alexandra	12
A 70 az új 60? Kit tartunk idősnek napjainkban? TRUNKOS Ildikó	20
Alternatives, Challenges, and Opportunities in the Automotive Industry of the 21st Century János Pál PÁTZAY – Máté NAGY	29
Informális gazdasági kapcsolatok a vidéki térségekben Magyarországon. Összehasonlító vizsgálat, 1998–2024 KULCSÁR László – David L. BROWN – OBÁDOVICS Csilla	38
A nagy nyelvi modellek kreativitásának kérdései a kreatív problémamegoldás tükrében - Koncepcionális kiindulópontok DROBNY-BURJÁN Andrea	47

2. szekció: Turizmus és marketing, fenntartható turizmus

Session 2: Tourism and Marketing, Sustainable Tourism

Petfluencer marketing: Kisállatok mint véleményvezérek a közösségimédia marketingben – Tika the Iggy kutya influencer és Marta Sierra humán influencer Instagram-aktivitásának összehasonlító tartalomelemzése DINGFELDER Patrícia – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	59
Kötelező láthatóságból stratégiai kommunikáció: a hazai fejlesztési programok kommunikációs csomagjainak összehasonlító elemzése HIDASAI Andrea	69
Az élményalapú fenntartható agroturizmus témában végzett bibliometriai áttekintés Az élményalapú fenntartható agroturizmus témában végzett bibliometriai áttekintés BOGNÁR Éva – HOSCHEK Mónika – DUNAY Anna	82
Sztárfutballisták márkaépítése a közösségi médiában – Kvalitatív vizsgálat a digitális jelenlét, a hitelesség és a piaci érték kapcsolatáról MOLNÁR Dominik – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	94
Egy magyar futballszár és személyes márkájának felemelkedése – Szoboszlai Dominik márkaépítésének elemzése a digitális és sportpiaci térben KORIM Dorina – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	111

3. szekció: Fenntarthatósági átmenet és digitális innovációk

Session 3: Sustainability Transition and Digital Innovations

Adatvezérelt fenntarthatóság: ellátási lánc szimulációs labor a zöld döntés szolgálatában SALUSINSZKY András – BUDAI László	127
Sárvár városi erdeinek klímavédelmi szerepe a fenntarthatósági átmenet tükrében KIRÁLY Éva – BOROVIKCS Attila	138
Digitális fejlesztésekkel megoldható környezeti fenntarthatóságot érintő kihívások a hazai agrárinnovációs ökoszisztémával összefüggésben HOLÁN Balázs – SZÓKA Károly – RADÁCSI László	155
Digitalizációs attitűd vizsgálata egyetemi hallgatók körében KERESZTES Gábor – NÉMETH Nikoletta – MÉSZÁROS Katalin	172

4. szekció: Fenntartható pénzügyek – Fenntartható gazdálkodás

Session 4: Sustainable Finance – Sustainable Management

Az ESG múltja, jelene és jövője a magyarországi vállalatok életében SZABÓ Csaba	186
Zöld szemlélet a Soproni Egyetemen NÉMETH Nikoletta – MÉSZÁROS Katalin	201
A fenntartható közúti áruszállítás járművei: kihívások és lehetőségek EGERVÁRI István	213
A várostervezés új kihívásai OSZVALD Ferenc Nándor	227

5. szekció: Global and Regional Aspects of Sustainable Development

Session 5: Global and Regional Aspects of Sustainable Development

Sociocultural Influences on Green Transition: Community Resilience and the Solar Energy Shift in Lebanon Nadine AL AMINE	241
From Barriers to Action: Individual Responsibility and Solutions for Selective Waste Collection in Western Hungary Boglárka KONKA – Veronika LÁSZLÓ – Andrea Magda NAGY – Stefánia Matild TÖREKI – Zsuzsa DARIDA	254
Digital Twins in Sustainable Supply Chain Management: An Exploratory Cross-Case Analysis Magdalena WITTMANN	266
Bridging the Divide: A Systematic Literature Review of Sustainability Pathways for SMEs in Sub-Saharan Africa Amid Global Sustainability Transitions Eulalia ANG'EDU – Katalin DIÓSSI	278

Intermodal Transport, Sustainability, and Security Challenges in South Africa's Automotive Logistics

Anikó RICHTER – Csaba I. HENCZ 296

6. szekció: Sustainable Economy and Management (személyes)

Session 6: Sustainable Economy and Management (in-person)

Toward Zero Waste: Applying the 9R Framework in Sustainable Event Management

Katalin VIGH – Katalin DIÓSSI 308

Essential Steps in Sustainable Corporate Event Management

Katalin VIGH – Katalin DIÓSSI 318

Exploring the Impact of Mountain Tourism Facilities and Activities on Domestic Tourism Consumption and Sustainability of Local Community Livelihoods Community: A Literature Review

Deborah KANGAI – Árpád Ferenc PAPP-VÁRY – Viktória SZENTE 326

Sustainability by Design: User Experience Strategies in Green Tourism Marketing

Nawres DHOUB – Éva BEDNÁRIK 340

Integrált jelentések a magyarországi tőzsdei kibocsátók körében

BARTÓK István János 353

7. szekció: Sustainable Economic Decisions

Session 7: Sustainable Economic Decisions

Analyst Forecast Properties Around IFRS-Based Consolidation: Coverage, Dispersion, and Bias in Morocco

Saddek BAROUD – Anita TANGL 363

Behavioral Finance for Rational and Sustainable Decision-Making Capital Markets - An Analysis of Investor Behavior Using the Example of Wirecard AG

Mathilda STOCKHAUS – Christian BERNER 378

Designing ESG Reports with Nudges: Integrating Behavioural Insights into CFO-Led Sustainability Reporting

Safaâ HOUNA – Lena Lotta STICKEN – Károly SZÓKA 403

Integrating AI-driven Macroeconomic Forecasting with Exchange Rate Hedging: The Case of Japanese Yen

Avaz MAMMADOV – Kanan MAMMADLI – Károly SZÓKA – Balázs István TÓTH 421

Der Einfluss der deutschen § 6b EStG-Rücklagenbildung im internationalen Rechnungslegungsstandart nach IFRS für eine deutsche Personengesellschaft einer multinationalen Unternehmensgruppe

Linda MATTHES – Katalin DIÓSSI – Zsuzsanna SZÉLES 435

Reconceptualizing Organizational Commitment in the Age of Sustainability: A Reflexive Grounded Theory Perspective on Fragmentation and Complexity in the Public Sector Jessica KULCZYCKI – Katalin DIÓSSI	454
Eine kritische Analyse der Vereinbarkeit zwischen Nachhaltigkeit und KI in Unternehmen André HEISLER – Károly SZÓKA	468
8A. szekció: Fenntarthatósági kihívások és innovatív válaszok <i>Session 8A: Sustainability Challenges and Innovative Responses</i>	
Magyar divatipari designer márkák online- és offline megjelenésének elemzése VIZI Noémi	478
Bizalom és hitelesség az influencerszer-marketingben: digitális kommunikáció a kutyaeledel szektorban CSÓTYA Klára – LUKÁCS Rita – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	492
8B. szekció: Fenntarthatósági kihívások és innovatív válaszok <i>Session 8B: Sustainability Challenges and Innovative Responses</i>	
A mesterséges intelligencia lehetőségei a nyugdíjbiztonság területein SZABÓ Zsolt Mihály	511
Virtuális migráció? A távmunka, mint új dimenzió a fenntartható mobilitásban GAÁL Sándor András – OBÁDOVICS Csilla – RESPERGER Richárd	520
Az egészségműveltség fejlesztése a gyógyszertárakban a fenntarthatóság figyelembevételével PORZSOLT Péter – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	535
9. szekció: Sustainable Economy and Management (online) <i>Session 9: Sustainable Economy and Management (online)</i>	
Hidden Fault Lines in Sustainability Transitions: Silence, Commitment, Citizenship and Machiavellianism Andrea MÁTÉ	547
Investigation of Differences in Labour Productivity Between the Visegrád Group Countries (V4) Compared to Germany and the Impact on Their Workers' Wages Andreas HUTH	567
Sustainable Management in Inpatient Long-Term Care in Germany Through Competence-Based Staffing Rita ZÖLLNER – Silke MAGES	581
Overview of Employment Forms of University Students in the Mirror of Changes in Legislation, with Particular Respect to Dual Training in Hungary Tünde FIERS – Ágnes SIKLÓSI – Krisztina A. SISA	599

10. szekció: Sustainability Challenges and Innovations

Session 10: Sustainability Challenges and Innovations

The Concept of Vulnerable Households in European Energy Policy Ágnes VÁRADI	615
Co-Creation and Personalisation in Autonomous Mobility: A Qualitative Exploration of User Expectations Phillipp NOLL – Nils Andreas EIBER	626
How Do ESG Factors Influence Financial Performance in Leading Sustainable Companies? László Zoltán KUCSÉBER	646
Emotional Artificial Intelligence in Interpersonal Leadership: Technological Implementation and Social Impact Nils Andreas EIBER – Rüdiger GRIMM	655
Regulatory AI as Catalyst: Framework for Sustainable Financial Transformation Alexander Maximilian RÖSER – Cedric BARTELT – Ricky WEIß	678

11. szekció: Poszter szekció

Session 11: Poster Session

Organizational Theory in the Context of Climate Change and Potential Application for the Green Transition of the Iron and Steel Industry Beáta BURÓ	696
Quantitative Easing and Its Effects on Economies: A Systemic Literature Review With a European Focus Magnus RADEMACHER	716
Der Wert von Daten als nachhaltige Ressource: Chancen und Risiken im Kontext von Künstlicher Intelligenz Chantal LEISING	744
Csepreg, a boldog utazó desztinációja Vas vármegyében HORVÁTH Kornélia Zsanett	766
A holland körforgásos gazdaság hatása a holland országimázsra KALCSÚ Zoltán – BEDNÁRIK Éva	782
Dróntechnológia a vasúti infrastruktúra szolgálatában: nemzetközi trendek és a hazai tapasztalatok KOLOSZÁR László – IONESCU Astrid	796

Az élményalapú fenntartható agroturizmus témában végzett bibliometriai áttekintés

Bibliometric Analysis Carried Out in the Topic of Experience-Based Sustainable Agrotourism

BOGNÁR Éva¹

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Neumann János Egyetem, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*John von Neumann University, Doctoral School of Management and Business*)

Dr. HOSCHEK Mónika PhD²

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*)

Prof. Dr. DUNAY Anna PhD³

egyetemi tanár (*Professor*)

Neumann János Egyetem (*John von Neumann University*)

Absztrakt:

A tanulmány a fenntartható agroturizmus témáját tekinti át bibliometriai módszertan alkalmazásával, a téma aktualitását, szerkezetét, fejlődésének és fejlesztésének irányvonalát vizsgálva. Célja, hogy a Web of Science adatbázisból többszöri szűréssel származó 1612 publikáció elemzésével a trendek és kutatási területek feltérképezésével átfogó képet kapjunk a tématerületről. Megvizsgálva az egyes klasztereket és a különböző struktúrák, a megtalált kulcsszavak vizsgálatát a VOSviewer és a Google Colab (Python) szoftverekkel futtattuk elemzésre, majd kvantitatív statisztikákkal egészítettük ki a vizualizációt. A fenntarthatóság az agroturizmus kutatásának egyik leginkább reprezentált témája, amely környezeti és társadalmi szempontból is jelentős. A jelentősebb tanulmányozott klaszterek az agroturizmushoz és vidékfejlesztéshez, fenntartható gyakorlatokhoz, turistaélményhez és élményszervezéshez kapcsolódnak. A vizsgálat hozzájárulhat az agroturizmus célravezetőbb hasznosításához és esetlegesen jövőbeni kutatások főbb irányvonalává válhat.

Kulcsszavak: agroturizmus, fenntarthatóság, élményalapú agroturizmus, bibliometriai elemzés, vidékfejlesztés

JEL-kódok: L83, Z31, Z32

Abstract:

The study explores the topic of sustainable agritourism using a bibliometric methodology, examining the relevance, structure, and development trends of the topic. Its aim is to gain a comprehensive overview of the subject area by analyzing 1612 publications obtained through multiple screenings from the Web of Science database, mapping trends and research areas. By examining the individual clusters and the different structures, the analysis of the identified keywords was run by using VOSviewer and Google Colab (Python) software, and then supplemented the visualization with quantitative statistics. Sustainability is a prominent topic in agritourism research, significant both environmentally and socially. The most significant clusters studied are related to agritourism and rural development, sustainable practices, the tourist

¹ bognareva33@gmail.com (levelező szerző – Corresponding Author)

² hoschek.monika@uni-sopron.hu

³ drdunayanna@gmail.com

experience, and experience organization. The study can contribute to the more effective utilization of agrotourism and could potentially become a key direction for future research.

Keywords: agrotourism, sustainability, experience-based agritourism, bibliometric analysis, rural development

JEL Codes: L83, Q01, R11, Z31

1. Bevezetés

A fenntarthatóság, a fogyasztói tudatosság egyre jobban jelen van az életünkben. A társadalom egy részének megnőtt az igénye az egészséges élelmiszerfogyasztás iránt (Kuryliak et al., 2019). Folyamatosan emelkedik a fenntarthatóságot preferáló tudatos fogyasztók köre. Az agrárium folyamatos változáson megy át a klímaváltozás miatt, a hazai nyarak egyre melegebbek és aszályosabbak, a telek viszont enyhébbek. A gazdaságokban megjelennek Magyarországon az új mediterrán növénykultúrák, melyek piaci bevezetése még csak kezdetleges szakaszban van. A gazdák a klímaváltozáshoz alkalmazkodva mediterrán növénykultúrákat termesztésbe fogtak. Az új ültetvények az első időszakban nem hoznak jelentős piaci bevételt, viszont az új mediterrán növényekből készült ültetvények már a kezdetektől turisztikai célponttá alakíthatóak. Az agroturizmus segítheti a gazdák kezdeti költségeinek csökkentését, mivel bevételt hoz, és segít kialakítani a piacot a jövőbeni termékek számára. A látogatók edukálása révén a hozzáadott marketingérték is folyamatosan növekszik. A termékek iránti érdeklődés hozzájárul a helyi közösségek fejlesztéséhez (Kömíves & Vehrer, 2024).

Az élményalapú fenntartható agroturizmus egy jelentős innovatív szolgáltatás. Jelen cikkben szeretnénk bemutatni a témához kapcsolódó bibliometriai vizsgálat lépéseit, eredményeit, a levont következtetéseket (Kömíves & Vehrer, 2024).

Az élményalapú fenntartható agroturizmus a látogatók számára autentikus élményeket nyújtó, aktív tudásátadás. A fogyasztói igények folyamatos változásban vannak és újabb utakra kényszerítik a turisztikai szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokat (Pacsi et al., 2025). Gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is a fenntarthatóság elveit követi és próbál értékteremtő lenni. A fenntarthatóság egyik lényeges szempontja a turisták megfelelő ismerete (Kömíves & Vehrer, 2024).

Élményalapúnak tekinthető, mivel a résztvevők aktívan bekapcsolódhatnak a tevékenységekbe, mint ültetés, feldolgozás vagy éppen az állattartás. Közel kerülnek a gazdához, aki lehetőséget biztosít az ismeretek bővítéséhez, és a termék útját is megismerik a „termőföldtől az asztalig” (Kömíves & Vehrer, 2024).

A mediterrán növénykultúrák jól alkalmazkodnak a klímaváltozáshoz, és gazdasági szempontokat vizsgálva kiegészítő bevételt hoznak a termelőknek. A látogatókat vásárlásra ösztönzik, gyakran magasabb piaci áron, új hazai termék jelenik meg velük a magyar piacon, mellyel megteremtik a hazai keresletet. Társadalmilag kiemelkedő, hogy helyi értéket teremt, hagyományokat őriz és segíti a vidék megtartó erejét. A gazdálkodóknak több profilból érkező jövedelmet nyújt, így a diverzifikáció elősegíti számukra a gazdasági stabilitást. Az agroturizmus számtalan lehetőséget rejt magában az élményeken alapulva, ami kapcsolódhat a növényhez, a feldolgozáshoz vagy a gasztronómia számos területéhez. A turista bepillant a kézműves termék előállításába, mely formálja a fogyasztói tudatosságot (Kömíves & Vehrer, 2024).

A tanulmány célja, hogy átfogó képet kapjunk az agroturizmus nyújtotta lehetőségekről és fejlődéséről, feltérképezzük a témához kapcsolódó trendeket.

2. Szakirodalmi áttekintés

Az agroturizmus alapvető trendjei többrétűek, komplex tevékenységeket és hatásait tekintik át, például:

- feltárják az energiatakarékosságra és az ökológiailag tudatos viselkedésre irányuló, független változóként kezelt turisztikai magatartás és a függő változóként kezelt turisták jólléte közötti összefüggéseket,
- vizsgálják az energiatakarékosság és az ökológiailag tudatos viselkedés (független változó), valamint a turisták jólléte (függő változó) közötti összefüggéseket,
- elemzik a turisták környezeti viselkedési tényezői és a jóllétük közötti kapcsolatokat, fókuszban a személyes értékek, különösen a felelősségvállalás és az ökológiai világnézet közvetítő szerepének feltárásával,
- áttekintik, hogy a megnövekedett turisztikai jóllét hatását tekintve milyen hatást gyakorol a helyhez való kötődés és a turisztikai termékhez, élményhez.

A falusi turizmus az elmúlt évtizedekben növekedett, mivel a turisták természeti, vidéki környezetben keresnek élményeket (Kuryliak et al., 2019). A falusi turizmus létrejöttét a mezőgazdaság és a turizmus kölcsönös függése indokolta, a két ágazat segítette egymást (Pacsi et al., 2025). A vidéki területeken a súlyos gazdasági válságokra jelentett egy alternatív megoldást (Kömíves & Vehrer, 2024). A gazdaságok látogatása lehetővé teszi a turisták számára, hogy első kézből tapasztalják meg a mezőgazdasági termelést, ezáltal megismerve a vidéki élet mindennapjait, kapcsolatba kerülnek a gazdával és a gazdasággal is. Minden a vidéki környezetre irányul, a látogató élvezi a tájat és egy komplex, élményekben gazdag élményben lesz része, emellett rálátást biztosít a vidéki környezetre (Butt et al., 2021).

A falusi turizmus környezeti kihívásokat is rejt. A gazdasági műveletek ökológiai lábnyomot hagynak, ezért létfontosságú azok hatásainak kezelése és minimalizálása. A negatív környezeti hatások csökkentése érdekében alaposabban meg kell érteni, hogyan segíthetik elő az agrourisztikai vállalkozások a látogatók környezetileg fenntartható viselkedésének kialakulását a mezőgazdasági környezetben (Kömíves & Vehrer, 2024).

Gazdasági és társadalmi szempontból fontos, hogy a lakosság számára extra jövedelmet teremtsen (Sims, 2009). A Fülöp-szigeteken a 2016-os agrárturizmus fejlesztéséről szóló törvényelfogadása után lett nyitott a falusi turizmus növekedése előtt. Kihívást jelent még azonban a gazdálkodók szakértelmének hiánya és a tőkehiány, hogy gazdaságaikat turisztikai helyszínné alakítsák át (Butt et al., 2021). A fenntartható jó gyakorlatokhoz fontos az újrahasznosított erőforrások használata és a mezőgazdasági munkások kompetenciáinak és készségeinek fejlesztése. Hosszútávon csak a helyi lakosokkal szilárd partnerség kialakításával és megfelelő képzési lehetőségek biztosításával tud maximálisan jól működni (Hassan et al., 2024).

A farmturizmus folyamatosan növekedik, a fenntartható gyakorlatok iránti elkötelezettség egyre fontosabb. Elengedhetetlen a változtatás annak érdekében, hogy pozitív hatással legyen az agroturizmus a látogatókra, mind a környezetre (Parrilla-González et al., 2020).

Az agroturizmus jelentős része hasznosítja a fenntartható gyakorlatokat, mely csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (Lane & Kastenholz, 2015).

Parrilla-González és szerzőtársai (2020) az olívaolaj-turizmus példáján mutatják be az agroturizmust, ahol a látogatók egyedi élményben részesülhetnek, és megismerhetik az olívaolaj kultúráját. Egyedülálló élményt nyújthatnak, ahol a látogatók megismerhetik a termék nyújtotta lehetőségeket és egészségügyi tulajdonságaival is megismerkedhetnek. Az agroturizmus jellegzetessége, hogy kiemeli a helyi kulturális értékeket és közösséget formál. Fenntarthatósági szempontokból áttekinti az olívaolajat és a társadalom megismerését is népszerűsíti a helyi örökség megismerésével. A folyamatot bonyolult marketingstratégia szövi át, mely az olívaolaj-turizmus sikeréhez elengedhetetlen. A turizmus közvetve támogatja a vidéki olívaolaj-termelő területek gazdasági fellendülését (Parrilla-González et al., 2020).

3. Módszertan

A tanulmány bibliometriai alapját a Clarivate Web of Science (WoS) kulcsszavas adatbázisa képezi. A vizsgálat célja a vidéki fenntartható agroturizmus feltérképezése volt. A szakirodalom lefedése érdekében egymást kiegészítő angol kulcsszó-kombinációkat használtak a szerzők, Boole-operátorokkal és csonkolással. A keresési stratégia központi elemére agroturizmusra irányult és a fenntartható turizmusra. Az előzetesen gyűjtött adatok elemzése a VOSviewer vizualizációs szoftverrel történt, melynek célja a további releváns kulcsszavak bevonása volt. Ezzel párhuzamosan szűrőket alkalmaztak a kevésbé releváns találatok kizárására. A kulcsszavak kombinációjának bibliometriai értékelését a VOSviewer és a Google Colabban futtatott Python-kódok segítségével végeztem el. A végleges kulcsszavak és szűkítések után szűrtem ki a cikkem szempontjából legfontosabbakat.

Adatgyűjtés

Tanulmány kvantitatív bibliometriai elemzést alkalmaz az agroturizmussal foglalkozó tudományos szakirodalomban található tematikus klaszterek szisztematikus feltérképezésével. A vizualizációt segíti a hálózatok tanulmányozása. A tudományos hálózatok vizsgálatában a fókusz hálózatokra helyezük, amely különböző csomópontokból és kapcsolatokból áll, ezek lehetnek szerzők, publikációk vagy folyóiratok. A kapcsolatokat az idézések, társidézések vagy társszerzőségek hozzák össze (Butt et al., 2021).

A kulcsszavak „agrár- és vidéki turizmus, fenntarthatóság” volt, első keresésre 6000 feletti találatot eredményezett, ami rávilágított arra, hogy a keresés kulcsszavait pontosítani és a keresési területet szűkíteni szükséges. A következő keresésben tehát a kulcsszavakat a következőkre módosultak: „Agri” or „agro” or „rural” (Topic) and „tourism” and „sustainability” (Topic) and Article (Document Types). Ezen kombináció már végül 1612 találatot eredményezett. Az élményturizmus célzott kutatásával 121 cikk foglalkozott, a fenntartható és agroturizmushoz és vidéki élményturizmussal foglalkozó cikk száma 18 darab lett.

A vizsgálat 2006-tól indul, amit több szakmai megfontolás indokol:

- az első évben 12 cikk született a témában,
- a hivatkozások száma az első években nagyon alacsony volt,
- a növekedés minimális és nagyon lassú volt a kezdeti időszakban,
- 2009 körül fokozatos, de jelentős növekedés indul meg a hivatkozások számában,
- 2018-tól gyors, exponenciális növekedés látható a citálások tekintetében,
- 2018 óta robbanásszerűen megnőtt az idézettség, melynek csúcspontja folyamatosan növekszik, az idézettségi görbe sokkal meredekebbé válik.

A kereséseket az adatgyűjtést követően .txt formátumba exportálva, előkészítve az adatbázist az elemzésekhez. A VOSviewer szoftvert és kiegészítő Python-szkripteket alkalmaztak a szerzők, melynek segítségével hálózati összefüggéseket lehetett meghatározni. Az ebből létrejövő klaszterek megmutatták a fő kapcsolódási irányokat és a témák kapcsolódását. Természetesen ennek az elemzésnek is vannak korlátai, a vizsgálat csak kiegészíti a tanulmányok feldolgozását. A keresés a Web of Science adatbázison alapult, amely ugyan a nemzetközi tudományos közösségben elfogadott és megbízható forrás, de nem tartalmaz minden publikációt. Könyvek, könyvfejezetek vagy egyes regionális folyóiratok így kimaradhattak.

Az 1612 cikk nem tűnhet magas számnak az egyéb, régóta vizsgált területekhez képest, de láthatóan tükrözi azt, hogy a fenntartható turizmus kapcsolata még egy fejlődő terület, mely folyamatosan bővül. A keresést 2025 szeptemberében történt, így az eredmények az akkori pillanatnyi képet mutatják.

3. Eredmények, megállapítások

1612 cikkből álló adathalmazból sikerült feltárni a terület főbb témaköreit. A kutatások jól öszszegzik, hogy a fenntartható agroturizmus a fenntarthatóság többi aspektusával együtt a klímaváltozás tudományos kutatásával párhuzamban szignifikánsan egyre nagyobb érdeklődést kap mind tudományos, mind laikus területen.

Az adatok forrása kizárólag a Web of Science volt, a végzett keresés tehát 1612 rekordot eredményezett, amelyek Web of Science kategóriák szerinti eloszlása az 1. ábrán látható. A WoS adatbázisában adatok elemzésére és vizualizációjára többféle lehetőség is van, ilyen például a TreeMap generálása.

1. ábra: Agroturizmus témakör főbb területei a Web of Science adatbázisa alapján Treemap analízis módszerével

Forrás: Saját kutatás

A diagram legnagyobb téglalapjai jelölik a legjelentősebb értékeket, mely világossá teszi, hogy a legdominánsabb terület (390) a környezettudományok területét érinti. Ezt követi a zöld fenntartható tudomány és technológia (368), szorosan a környezetvédelmi tanulmányok (385), de jelentős a vendéglátás, szabadidő és sportturizmus (346) ez a négy terület a legjelentősebb a vizsgált témában. Egyértelműen erőteljes hangsúly van a környezeti és fenntarthatósági témákhoz kapcsolódva a terület nagy része erre fókuszál. A földrajz és a menedzsment az előbbiekhöz képest jóval alacsonyabb és a legkisebb kategóriát képvisel, 40-es érték körül mozognak. A legnagyobb kategóriához képest ez elég alacsony, ide soroljuk a közgazdaságtant, agrárközgazdaságtant és agrárpolitikát, társadalomtudományokat

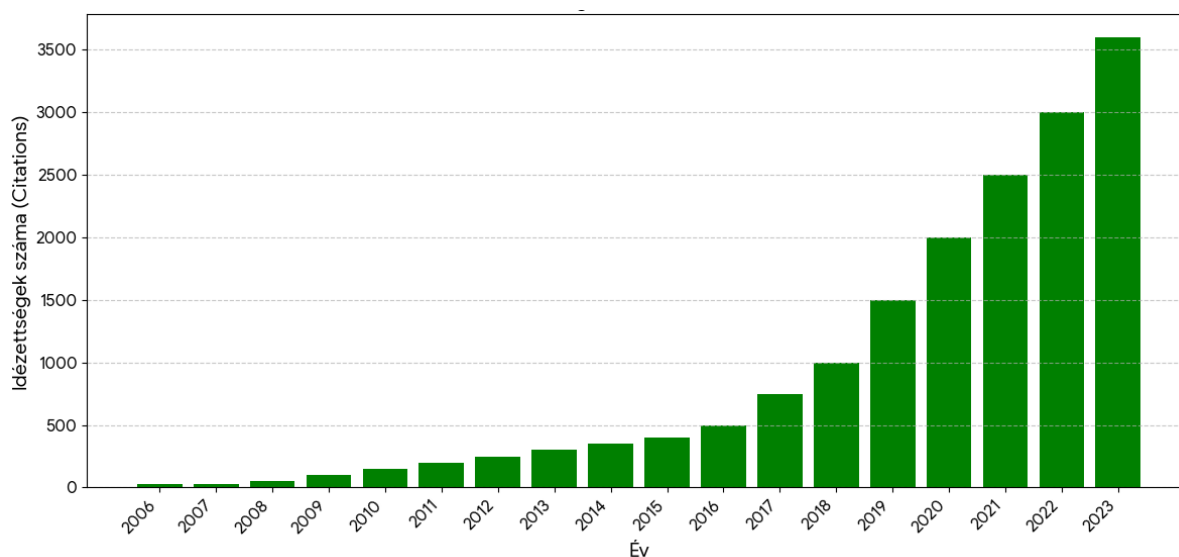
A diagramból jól látszik, hogy környezeti és fenntarthatósági területek dominálnak, megelőzve az összes többi területet.

A publikációk és hivatkozások grafikus megjelenítése megmutatja, hogy a 2006. és 2023. közötti időszakban hogyan növekedett a téma szakirodalmi jelentősége.

A 2. ábra jól láthatóan mutatja, hogy a vizsgált téma idézettségi szempontból a 2010-es évek második felében élt meg hatalmas fejlődést. A téma jelenleg is aktuális, a mai napig felfelé ívelő hatása van.

A citációs analízis során a legmagasabb számot a témában a Rebecca Sims által írt „Food, place and authenticity: local food and the sustainable tourism experience” (Étel, hely és hitelesség: helyi ételek és a fenntartható turisztikai élmény) érte el, amely 2009-ben jelent meg. A

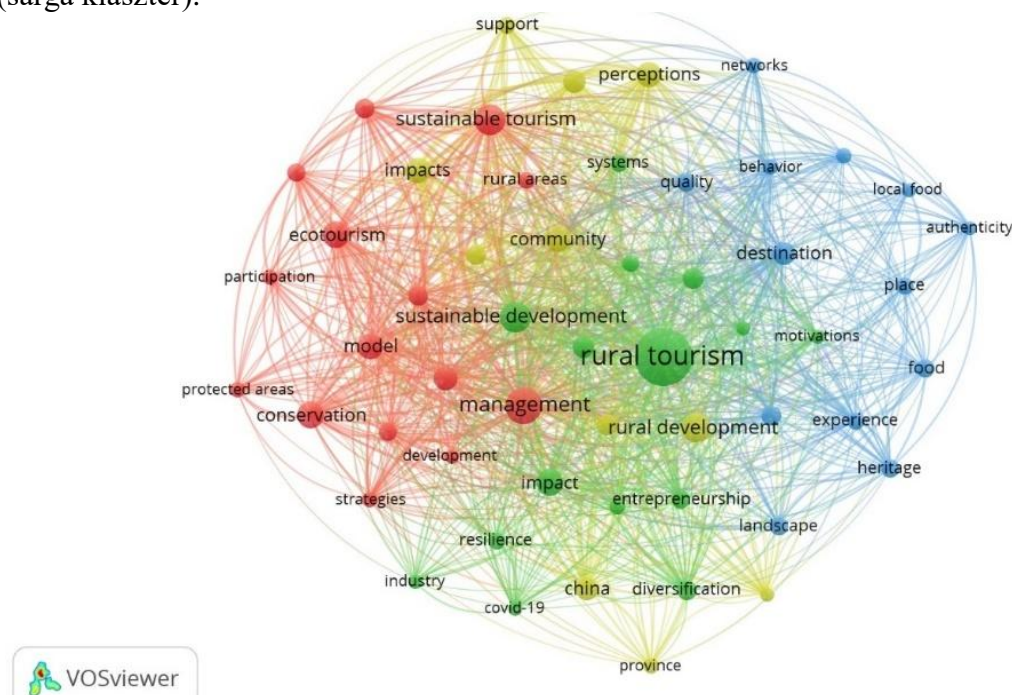
cikk azóta is helytálló vizsgálatokat végzett a helyi élelmiszerek szerepét vizsgálva, mely elősegíti egy fenntartható, élményalapú turisztikai desztináció kialakítását. Meghatározta két brit régiót vizsgálva, hogy a helyi élelmiszer fontos kapocsként szolgál a turisztikai vállalkozások és a helyi mezőgazdasági termelők között, ezáltal hozzájárul a vidéki gazdaságfejlesztéséhez és a környezeti fenntarthatóságának javításához (Sims, 2009).

2. ábra: Éves idézettség alakulása Web of Science alapján, 2006–2023

Forrás: Saját kutatás

A 3. ábra egy vizuális analitikai eszköz, mely a kulcsszavak teljes hálózatát mutatja be. A kutatás középpontjában a vidéki turizmus (rural tourism) áll, amely a fenntartható fejlődés (zöld klaszter) és a fenntartható turizmus (vörös klaszter) közepén helyezkedik el. Ezt a fő vonalat egészítik ki a turisztikai élmény (kék klaszter) és a rendszer-szemléletű menedzsment (sárga klaszter).

3. ábra: A kulcsszavak hálózata a Web of Science adatbázis szerint

Forrás: Saját kutatás

A vörös klaszter a turizmus környezetre gyakorolt hatásait és az ökoturizmus szerepét vizsgálja, melynek középpontjában a fenntartható turizmus áll. Figyelemmel a védett területek és a természetvédelem felé úgy, hogy a vidéki területek megőrizzék az életképességüket hosszú távon is.

A zöld klaszter vizsgálja maga a vidéki turizmust, vidékfejlesztést és a fenntartható fejlődést. Kiemelt szerepet kap a menedzsment és a különböző modellek kidolgozása és a gazdasági hatások maximalizálása.

A kék terület kapcsolódik a legjobban a kutatási területemhez. A keresleti oldalt köti össze az élmény megteremtésével. Középpontban a vonzerő, attrakció áll és hozzá kapcsolódnak a turisták motivációi, helyi termékek, ételek és kultúra. Az élményturizmus kiemeli a fontosságát az élményeknek, ami vonzóvá, emlékezetessé teszi a helyet.

A sárga klaszter a legkisebb, a turisztika szereplői közötti rendszer minőségét, a turisták viselkedését és a hálózati kapcsolatokat jeleníti meg. A meglátások, támogatás rendszerműködés mind befolyásolja a vidéki turizmus sikerét. A klaszterek együttes működése (1. táblázat) jól megmutatja, hogy a központi mozgatórugó maga a vidéki turizmus.

1. táblázat: Klaszterek

4 klaszter 46 kifejezés, szó			
support, támogatás , sustainable tourism, fenntartható turizmus perceptions, észlelések , impacts, hatások , rural areas, vidéki területek , management, menedzsment ecotourism, ökoturizmus participation, részvétel protected areas, védett területek , conservation, természetvédelem strategies, stratégiák industry, ipar , resilience, ellenállóképesség , covid-19, covid-19	sustainable development, fenntartható fejlődés , community, közösség , management, menedzsment , model, modell , development, fejlesztés impact, hatás rural tourism, vidéki turizmus , rural development, vidékfejlesztés entrepreneurship, vállalkozás , China, Kína	networks, hálózatok local food, helyi élelmiszer authenticity, autentikusság place, hely motivations, motivációk food, étel experience, élmény heritage, örökség landscape, táj destination, célállomás behavior, viselkedés systems, rendszerek quality, minőség	province, tartomány diversification, diverzifikáció

Forrás: Saját kutatás

A leggyakrabban előforduló kulcsszó a vidéki turizmus (2. táblázat), mely 373 alkalommal fordul elő, ezzel jól láthatóan jelzik a kutatási terület fókuszát. A legszorosabb a kapcsolata a vidéki területek fejlesztésével. A második leggyakoribb szó a menedzsment 152 előfordulással, mely kiemeli a tervezés, irányítás és szervezés fontosságát a fenntartható eredmények elérése érdekében. Az ökoturizmus, mint egy környezetközpontú és fenntartható vidéki turizmusforma jelenik meg a vizsgálatokban. Szorosan mellette a természetvédelem (82) erős hangsúlyt fektetve a természeti és kulturális erőforrások védelmére. Jól látható közösség előfordulása (85), a közösség bevonása és a helyi lakosság szerepe.

2. táblázat: Leggyakoribb kulcsszavak előfordulása

Kulcsszó	Előfordulás
vidéki turizmus	373
menedzsment	152
fenntartható fejlődés	114
fenntartható turizmus	110
vidékfejlesztés	97
ökoturizmus	86
közösség	85
természetvédelem	82
hatás	78
felfogások	72

Forrás: Saját kutatás

A legerősebb kumulatív együttes előfordulási kapcsolattal rendelkező kulcsszavak (3. táblázat) a vidéki turizmus, menedzsment, fenntartható turizmus, amely jól mutatja, hogy a kutatási terület középpontjában a vidéki turizmus a menedzsmenttel közösen alakítja a fenntartható turizmust. Mindegyik kulcsszó szorosan összefonódik a központi kutatási iránnyal.

3. táblázat: Legerősebb kapcsolati erővel rendelkező kulcsszavak

Kulcsszó	Teljes kapcsolati erő
vidéki turizmus	934
menedzsment	456
fenntartható turizmus	299
fenntartható fejlődés	258
észlelések, érzékelések	250
közösség	249
hatások	227
célterület	225
ökoturizmus	217
modell	216

Forrás: Saját kutatás

A 4. táblázat a hálózatban lévő közvetlenül kapcsolódó kulcsszavak fok központúságát mutatja. Segít meghatározni, mely kulcsszavak töltenek be híd szerepet a hálózatban, azaz melyek azok a témák, amelyek a legtöbb más témával együtt jelennek meg. A táblázat szerint a menedzsment és a vidéki turizmus a két legerősebb téma, vagyis nélkülözhetetlen a hálózat minden más eleméhez. Minden hálózatban lévő téma valamilyen módon kapcsolódik a menedzsment és a vidéki turizmus kérdéséhez. A lista többi értéke is rendkívül magas értéket mutat, ami arra utal, hogy a kutatási terület egy nagyon sűrűn összefüggő hálózatot alkot, ahol szinte minden téma kapcsolatban áll a többivel. A környezeti és szociális elemek, mint a fenntartható turizmus és a közösség az összes többi szemponttal egyszerre jelennek meg a dokumentumokban. A vidékfejlesztés, a desztináció és a fenntartható fejlődés is szinte teljes kapcsolódást mutat.

A központi szerep adatai alapján a kutatási terület egy erősen integrált tudományterület. Ezt a területet két fő fogalom, a vidéki turizmus és a menedzsment határozza meg, minden témát ennek tekintetében vizsgálnak. A vizsgálati háló összefüggő és egységes.

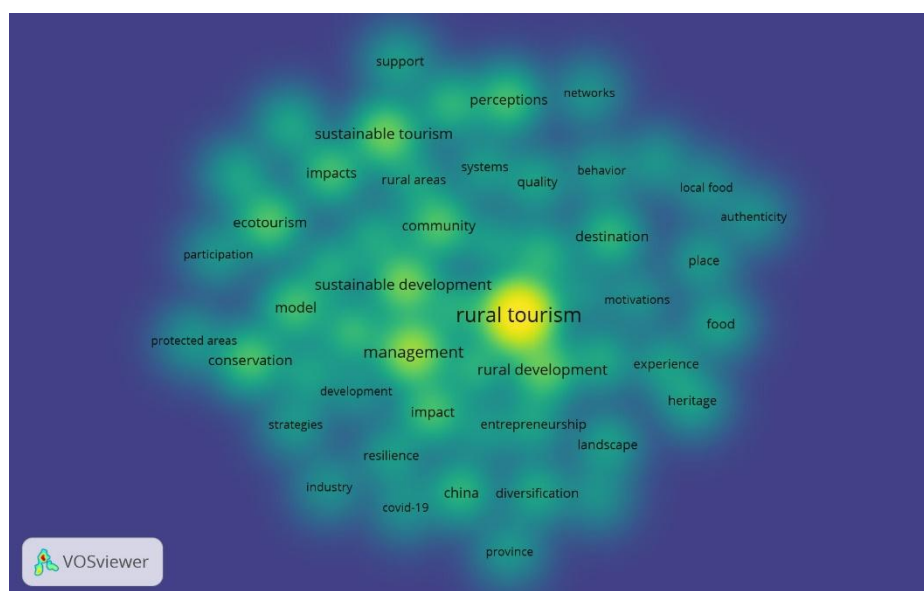
4. táblázat: Legközvetlenebbül kapcsolódó kulcsszavak

Kulcsszó	Fokszám központiság
menedzsment	1.0000
vidéki turizmus	1.0000
közösség	0,9811
fenntartható turizmus	0,9811
vidékfejlesztés	0,9623
célterület	0,9434
fenntartható fejlődés	0,9434
területek	0,9245
észlelések	0,9245
modell	0,9057

Forrás: Saját kutatás

Tematikus klaszterek

A 4. ábrán a tematikus klaszterek ábrázolása látható, mely a kulcsszavak sűrűségét jelenti. A sötétkéék háttérű képről kiolvasható a kulcsszavak sűrűsége, vagyis a témakörök szerepe és együtt előfordulása. A sűrűség a sárga színtől, ami a központi kulcsszó a világoszöld felé halad.

4. ábra: Sűrűség vizualizáció

Forrás: Saját kutatás

A falusi turizmus (rural tourism), láthatóan a legsárgább, vagyis a hálózati elemzésben a legfontosabb kapcsolódási pont a többi témához. Itt is megfigyelhető a szoros kapcsolat a fenntarthatósághoz és a vidékfejlesztéshez. A központi elem körül a menedzsment és modell kifejezések közelsége a falusi turizmus hatékony irányítási mechanizmusait és alkalmazható modelljeire utal. Az élmény, vonzerő, minőség, helyi termék, helyi élelmiszer és örökséggel kapcsolatos kulcsszavak is kiemelt figyelmet kapnak. A perifériára került, gyengébb sűrűségű szavak (covid-19, ellenálló képesség) mutatja, hogy a terület reagál a globális kihívásokra is.

A 2021-es év turisztikai termékek és az élmény minőségére vonatkozó, valamint a menedzsmenttel kapcsolatos kutatásokat tükrözik (6. táblázat). A turisták viselkedésének megértése, az élmény optimalizálása, a kapott elégedettség mérése, és a fenntarthatóságra vagy a gazdasági eredményekre koncentrált. Majd a COVID-19 első hulláma utáni időszakban a legfontosabb a turisztikai szereplők vállalkozások támogatása.

2022-ben a COVID-19 kiemelt téma, ami azt mutatja, hogy a kutatók elsősorban a járvány turizmusra gyakorolt sokkhatásának elemzésével és a válságkezelési stratégiákkal foglalkoznak. A pandémia után a szakemberek azt vizsgálják, hogy milyen tényezők ösztönzik az embereket arra, hogy éppen a vidéki területeket válasszák úticélul. Hangsúlyosabb a biztonság, természetközelség és egy fontos pont, hogy menekülnek a városokból.

6. táblázat: A legfrissebb kulcsszavak publikációs év szerint

Kulcsszó	Átlagos publikációs év
tartomány	2022
covid-19	2022
motivációk	2022
hatás	2021
viselkedés	2021
elégedettség	2021
élmény	2021
támogatás	2021
keretrendszer	2021
területek	2021

Forrás: Saját kutatás

Befolyásos szavak vizsgálata, vagyis influencers kulcsszavak elemzése

A vidéki turizmus szakterületének legfőbb célja, hogy fejlessze azokat a menedzsment-modelleket, és olyan stratégiákat alakítson ki, amelyek képesek sikeresen bevonni a helyi közösségeket (7. táblázat). Maximális fenntarthatóságot biztosítanak magasfokú vidéki fejlesztési célok elérése érdekében.

7. táblázat: Befolyásoló kulcsszavak

Befolyásoló kulcsszó	Legszorosabb kapcsolat
Vidéki turizmus	menedzsment, fenntartható turizmus, fenntartható fejlődés, célpont, észlelés, közösség
Menedzsment	vidéki turizmus, fenntartható turizmus, természetvédelem, keretrendszer, ökoturizmus fenntartható fejlődés
Fenntartható turizmus	vidéki turizmus, menedzsment, célpont, ökoturizmus, területek, természetvédelem, keretrendszer

Forrás: Saját kutatás

A menedzsment fő feladata a turisztikai tevékenységek összehangolása a fenntarthatósági célokkal. A kutatók olyan menedzsmentmodelleket keresnek, amelyek meg tudják oldani a gazdasági nyereséget a környezetvédelmi és társadalmi egyensúly mellett.

A fenntartható turizmus kutatásában a vidéki területeken és a gyakorlati menedzsmenten van a hangsúly. Feladatuk, hogy olyan rendszereket dolgozzanak ki, amelyek támogatják az ökoturizmust és a természetvédelmet és eközben versenyképes desztinációt hoznak létre.

4. Következtetések

A tanulmány célja az adatok alapján az élményalapú fenntartható agroturizmus terén lehetséges fejlesztések feltérképezése és a jelenlegi irány meghatározása. Az áttekintés egyértelművé tette, hogy a vidéki turizmus kutatása egy dinamikusan fejlődő tudományterület. Ennek fő feladata a fenntartható fejlesztési célok elérése a menedzsment és a helyi közösség bevonása révén. Az időbeni trendek jelzik, hogy a pandémia előtti időszakhoz térünk vissza, amikor a terület a vidéki turizmus menedzsmentjére, annak fenntarthatósági szempontjaira, valamint a helyi közösségre és a hatásokra fókuszál. A jövőbeli kutatások várhatóan továbbra is nagy hangsúlyt fektetnek a vidékfejlesztési célokra, fenntarthatóságra és a közösségek összekovácsolására, mely segíti a globális kihívásokhoz való gyors alkalmazkodást. A helyi közösségi stratégia bevonásával tekinthető sikeresnek és hosszútávúnak. Bátran kijelenthető, hogy a falusi turizmus kutatása egy rendkívül komplex és interdiszciplináris terület. Középpontjában a fenntarthatóság, a vidékfejlesztés és a hatékony menedzsment áll. Az agroturizmus számtalan lehetőséget rejt magában az élményeken alapulva, ami kapcsolódhat a növényhez, a feldolgozáshoz vagy a gasztronómia számos területéhez.

Irodalomjegyzék

- Butt, B. H., Rafi, M., & Sabih, M. (2021). A systematic metadata harvesting workflow for analysing scientific networks. *PeerJ Computer Science*, 7, e421. <https://doi.org/10.7717/peerj-cs.421>
- Hassan, T. H., Fazia, C., Abdelmoaty, M. A., Bekzot, J., Gozner, M., Almakhayitah, M. Y., Saleh, M. I., Aleedan, M. H., Abdou, A. H., & Salem, A. E. (2024). Sustainable pathways: Understanding the interplay of environmental behavior, personal values, and tourist outcomes in farm tourism. *Discover Sustainability*, 5, 153. <https://doi.org/10.1007/s43621-024-00354-8>
- Kómvés, Cs., & Vehrer, A. (2024). Events based on gastronomic traditions in West Hungary, in Győr-Moson-Sopron County. *Journal of Infrastructure Policy and Development*, 8(12), 8347. <https://doi.org/10.24294/jipd.v8i12.8347>
- Kuryliak, V., & Kuryliak, M. (2019). “New economy” in the context of global knowledge, information and innovation management. *Journal of European Economy*, 18(4), 397–414. <https://doi.org/10.35774/jee2019.04.397>
- Lane, B., & Kastenholtz, E. (2015). Rural tourism: The evolution of practice and research approaches—Towards a new generation concept? *Journal of Sustainable Tourism*, 23(8–9), 1133–1156. <https://doi.org/10.1080/09669582.2015.1083997>
- Pacsi, D., Illés, B. Cs., Papp-Váry, Á., Szabó, Z., Huseynov, R., Shukla, N., Syed, A., & Isgandarov, R. (2025). New ways in tourism: Factors influencing the domestic travel decision of Generation Z and the correlations of gamification. *International Journal of Diplomacy and Economy*, 11(4), 313–341. <https://doi.org/10.1504/IJDIPE.2025.149235>
- Parrilla-González, J. A., Murgado-Armenteros, E. M., & Torres-Ruiz, F. J. (2020). Characterization of olive oil tourism as a type of special interest tourism: An analysis from the tourist experience perspective. *Sustainability*, 12(15), 6008. <https://doi.org/10.3390/su12156008>
- Sims, R. (2009). Food, place and authenticity: Local food and the sustainable tourism experience. *Journal of Sustainable Tourism*, 17(3), 321–336. <https://doi.org/10.1080/09669580802359293>

Az internetes hivatkozások utolsó ellenőrzésének időpontja: 2026. március 31.